

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 095950 17 GŽ
Brčko, 29.06.2017. godine

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija, Gligorević Ruže, kao predsjednika vijeća, Lucić Josipe i Klaić Ilje, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja E.R. iz B., zastupanog po punomoćniku O.M., advokatu iz B., protiv tuženog O.G.d.d.B., zastupanog po punomoćniku D.O., advokatu iz B., radi naknade štete, v.sp. 15.781,30 KM, odlučujući o žalbama tužitelja i tuženog, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 095950 16 P od 15.12.2016. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 29.06.2017. godine, donio je slijedeće

R J E Š E N J E

Žalba tužitelja E.R. iz B. i žalba tuženog O.G.d.d.B. se UVAŽAVAJU i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 095950 16 P od 15.12.2016. godine, UKIDA i predmet vraća istom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 095950 16 P od 15.12.2016. godine (u daljem tekstu prvostepena presuda) odlučeno je kako slijedi:

„I. OBAVEZUJE SE tuženi O.G.d.d.B., da tužitelju E.R., sinu E., iz B., na ime naknade nematerijalne štete isplati i to: po osnovu pretrpljenih fizičkih bolova iznos od 1.225,00 KM, po osnovu pretrpljenog straha iznos od 1.050,00 KM i po osnovu umanjenja opšte životne aktivnosti iznos od 8.750,00 KM, što sve ukupno, po ovim vidovima nematerijalne štete iznosi 11.025,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 15.12.2016.godine, kao dana presuđenja, pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

II. OBAVEZUJE SE tuženi O.G.d.d.B., da tužitelju E.R., sinu E., iz B., na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 21,91 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 23.10.2015.godine, kao dana nastanka štete, pa do konačne isplate, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

III. Sa viškom tužbenog zahtjeva, kao neosnovanim, tužitelj E.R., sin E., iz B., se ODBIJA.

IV. OBAVEZUJE SE tuženi O.G.d.d.B., da tužitelju E.R., sinu E., iz B. naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.113,414 KM, sve u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv prvostepene presude, žalbe su blagovremeno izjavili i tužitelj E.R. iz B. (u daljem tekstu tužitelj) i tuženi O.G.d.d.B. (u daljem tekstu tuženi).

Tužitelj je osim protiv prvostepene presude, žalbu izjavio i protiv odluke o troškovima parničnog postupka, zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom ovom sudu da žalbu uvaži i prvostepenu presudu ili ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, ili preinači „u smislu navoda žalbe“ (da njegovog „doprinosa nastanku saobraćajne nezgode“ nema).

Prvostepenu presudu tuženi pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predložio je ovom sudu da njegovu žalbu uvaži i prvostepenu presudu u pobijanom dijelu u kojem je utvrđeno da kod tužitelja postoji umanjeno opće životne aktivnosti od 25 % ili preinači i u tom dijelu odbije tužbeni zahtjev, ili u tom dijelu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Na žalbu druge strane nisu odgovorili ni tužitelj, a ni tuženi.

Nakon što je ispitao prvostepenu presudu u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14 - u daljem tekstu Zakon o parničnom postupku), ovaj sud je ocijenio da su osnovane i žalba tužitelja i žalba tuženog i odlučio je kao u izreci ovog rješenja iz razloga koji slijede:

Predmet raspravljanja i odlučivanja u ovoj parnici zahtjev je tužitelja da mu tuženi naknadi štetu uzrokovanu u saobraćajnoj nezgodi, za koju tvrdi da je skrivio vozač motocikla G.P., čiji je osiguravatelj tuženi, i u kojoj je zadobio tešku tjelesnu povredu. Tražio je da sud obveže tuženog da mu isplati za pretrpljene fizičke bolove iznos od 1.750,00 KM, za pretrpljeni strah iznos od 1.500,00 KM i za duševne bolove zbog umanjenja opće životne aktivnosti od 25 % iznos od 12.500,00 KM i naknadi mu materijalnu štetu u iznosu od 31,30 KM i plati zakonsku zateznu kamatu i troškove parničnog postupka.

Tuženi nije osporio da je osiguravatelj motocikla kojim je upravljao G.P., ali je osporio visinu tužbenog zahtjeva navodom da nije usaglašena sa mjerodavnim orijentacionim kriterijima o visini naknade nematerijalne štete, a protivljenje tužbenom zahtjevu iskazao je i prigovorom podijeljenje odgovornosti.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu, polazeći od činjeničnih tvrdnji na kojima tužitelj temelji tužbeni zahtjev i činjeničnih tvrdnji sa kojima se tuženi suprostavio tužbenom zahtjevu i pozivajući se na rezultate rasprave (dokaze koji su trebali potvrditi ili pobiti njihove zahtjeve i navode):

da je vozač motocikla osiguranog kod tuženog G.P. pravosnažnom krivičnom presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 96 0 K 092969 15 Kps od 26.11.2015. godine oglašen krivim i osuđen na novčanu kaznu što je 13.09.2015. godine oko 19,45 sati u B. upravljajući motociklom ulicom ... iz pravca kružnog toka prema centru „olako držeći da zabranjena posljedica neće nastupiti suprotno odredbi člana 28. stav 1. i 2. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini, na pravom i preglednom dijelu puta propustio da obrati pažnju na pješaka E.R. i A.M. koji su započeli prelaziti kolovoz, na obilježenom pješačkom prelazu... pa je i pored preduzetog kočenja došlo do udara čeonog dijela motocikla u pješake uslijed čega je pješak E.R.“ (tužitelj) „zadobio teške tjelesne povrede ... a pješak A.M. lake tjelesne povrede“,

da je vozač motocikla, čiji je osiguravatelj tuženi, G.P. propustio da „uoči zalaženje pješaka sa njegove lijeve strane na pješački prelaz i da shodno tome pješake propusti smanjujući brzinu, što je tehnički bilo moguće izvesti prema brzini kojom se... kretao u okolnostima dobre vidljivosti i preglednosti“, a da su pješaci (dakle i tužitelj) „propustiti da prije stupanja na pješački prelaz obrate pažnju na udaljenost i brzinu motocikla koji im je dolazio sa desne strane i da pravovremeno odlože dalje kretanje preko pješačkog prelaza i da izbjegnu zalaženju na putanju i minimalni zaustavni put motocikla“,

da je iz izreke gore pomenute krivične presude razvidno, a i prema nalazu i mišljenju vještaka kirurga dr. F.H., da je tužitelj u saobraćajnoj nezgodi zadobio krvni podljevi ispod tvrde moždane ovojnice desno čeonotjemeno sa izraženom kompresijom na moždani parenhim i desnu moždanu bočnu komoru uz pomjeranja središnjeg dijela mozga za oko 5 mm ulijevo, te crtasti prelom čeone kosti desno neposredno iznad krova desne očne duplje koji seže linearno prema desnoj tjemenoj kosti i nagnječenje oba čeona režnja, što se kvalificira kao teška tjelesna povreda,

da je prema nalazu i mišljenju istog vještaka, uslijed zadobijenih povreda tužitelj trpio fizičke bolove jakog intenziteta sedam (7) dana, srednjeg intenziteta tri (3) nedelje i slabog intenziteta šest (6) nedelja, s tim što se prilikom većeg neprezanja i u određenim meteorološkim prilikama i dalje mogu javljati bolovi slabog do srednjeg intenziteta u desnoj polovici glave,

da je prema nalazu i mišljenja vještaka neuropsihijatra dr. S.Č. uslijed zadobijenih povreda tužitelj trpio strah jakog intenziteta petnaest (15) dana, srednjeg intenziteta petnaest (15) dana i slabog intenziteta trideset (30) dana, a da mu je psihička ravnoteža bila narušena za vrijeme trajanja straha jakog i srednjeg intenziteta,

da prema nalazu vještaka kirurga zbog crtastog preloma desnog dijela čeone kosti koji se nalazi neposredno iznad krova desne očne duplje i seže prema desnoj tjemenoj kosti kod tužitelja postoji umanjeno opće životne aktivnosti od 10 %,

da prema nalazu vještaka neuropsihijatra zbog nagnječenja oba čeona režnja, krvarenja ispod tvrde moždane ovojnice u čeonotjemenoj dijelu desno, izraženom kompresijom na moždani parenhim i pomjeranja srednjeg dijela mozga u lijevo za oko 5 mm, odnosno zbog intrakranijalne povrede kod tužitelja postoji umanjeno opće životne aktivnosti od 20 %,

da je osim nematerijalne štete prema pismenim dokazima, tužitelju uzrokovana i materijalna šteta u iznosu od 31,30 KM,

obzirom da je utvrdio da je vozač motocikla (čiji je osiguravatelj tuženi) G.P. uzrokovao saobraćajnu nezgodu i zbog toga krivično odgovoran, a uzimajući u obzir da i tužitelj nije sa dovoljnom pozornošću prelazio cestu (gore opisani propusti), prvostepeni sud je zaključio da je i on doprinio nastanku saobraćajne nezgode i vlastite štete i da je njegov doprinos u omjeru od 30 %,

a, obzirom na težinu povrede, intenzitet i dužinu trajanja fizičkih bolova i straha, prvostepeni sud je uvažavajući kriterije sudske prakse zaključio da tužitelju pripada pravična novčana naknada za pretrpljene fizičke bolove u iznosu od 1.750,00 KM i za pretrpljeni strah u iznosu od 1.500,00 KM, pa uzimajući u obzir doprinos tužitelja nastanku štete od 30 %, utvrđene iznose pravične novčane naknade za ove vidove nematerijalne štete je umanjio za 30 % koliko je utvrdio da postoji doprinos tužitelja,

pa, kako su vještaci kirurg i neuropsihijatar svaki iz svog domena vještačili o procentu umanjenja opće životne aktivnosti kod tužitelja, a kako se procenti umanjenja ne mogu zbrajati, prvostepeni sud je sam izračunao i zaključio da je uslijed zadobijenih povreda kod tužitelja procenat umanjenja opće životne aktivnosti 25 % (kako kaže da se u takvom slučaju primjenjuje metodologija po kojoj se „kao osnovica uzima najviše utvrđeni iznos umanjenja životne aktivnosti, na koji se dodaje 1/2 drugog najviše utvrđenog iznosa umanjenja životne aktivnosti“) i uzimajući u obzir životnu dob tužitelja i kriterije sudske prakse, prvostepeni sud je zaključio da je pravična novčana naknada za ovaj vid nematerijalne štete iznos od 12.500,00 KM, a zbog utvrđenog doprinosa tužitelja u vlastitoj šteti od 30 %, dosudio mu je iznos od 8.750,00 KM,

te je prvostepeni sud, uzimajući u obzir doprinos tužitelja u vlastitoj šteti od 30 %, tužitelju dosudio materijalnu štetu u iznosu od 21,91 KM,

dok je prvostepeni sud o troškovima parničnog postupka odlučio primjenom odredbe člana 119. i odredbe člana 129. Zakona o parničnom postupku i to prema uspjehu obje stranke u parnici u odnosu na konačno opredijeljeni tužbeni zahtjev, a ne prema uspjehu u pojedinim fazama postupka i primjenom pravila o procesnom prebijanju troškova.

Ovo su u bitnom razlozi prvostepenog suda zbog kojih je odlučio kao u izreci svoje presude.

U žalbi izjavljenoj protiv prvostepene presude, tužitelj kroz sva tri žalbena razloga u bitnom tvrdi da je prvostepeni sud zbog pogrešne ocjene dokaza, posebno krivične presude kojom je vozač motocikla osiguranog kod tuženog G.P. oglašen krivim za uzrokovanu saobraćajnu nezgodu u kojoj je teško povrijeđen i vještačenja vještaka saobraćajne struke A.B., izveo pogrešne činjenične zaključke da postoji njegov doprinos u nastanku saobraćajne nezgode i štete u situaciji kada se motocikl u blizini Doma zdravlja i škole nije kretao prilagođenom brzinom.

Osim što pobija da uopće postoji njegov doprinos saobraćajnoj nezgodi i vlastitoj šteti, tužitelj pobija i odluku o troškovima parničnog postupka stoga što prvostepeni sud nije uzeo uspjeh stranka prema vrijednosti spora u pojedinim fazama postupka i što mu nije priznao u punom iznosu troškove vještačenja.

S druge strane, kroz istaknute žalbene razloge, tuženi tvrdi da je prvostepeni sud pravilno cijenio nalaze i mišljenja vještaka kirurga i vještaka neuropsihijatra, da bi u tom slučaju zaključio da je vještak neuropsihijatar dr. S.Č. „prilikom utvrđivanja ograničenja u redovnim životnim aktivnostima koja su nastupila kod tužioca (po njegovoj procjeni od 20 %) obuhvatio ograničenja o kojima se izjašnjavao i dr. F.H.“ Osim što tvrdi da je dr. S.Č. „za procjenu umanjena životne aktivnosti uzeo u obzir ukupnu povredu glave tužioca“, tuženi tvrdi da je „ukupan procenat umanjena životne aktivnosti... stručno pitanje“ na koje može odgovoriti samo vještak odgovarajuće medicinske struke, a ne može sud „samostalno primjenjivati izvjesnu „metodu“ za obračun ukupnog umanjena životne aktivnosti“.

Tvrđnje tužitelja i tuženog iznesene u žalbama kojim svako od njih pobija prvostepenu presudu u dijelu u kojem nije uspio u parnici (tužitelj u dijelu u kojem je utvrđeno da je i on djelimično pridonio da šteta nastane, odnosno da je sudjelovao u vlastitoj šteti u omjeru od 30 % i u odluci o troškovima parničnog postupka, a tuženi u dijelu u kojem je prvostepeni sud primijenio „izvjesnu metodu“ i sam utvrdio procenat umanjena opće životne aktivnosti) da obrazloženje prvostepene presude ne sadrži razloge zbog kojih je odlučeno kao u izreci prvostepene presude, ovaj sud je našao osnovanim.

Naime, u obrazloženju prvostepene presude postoji konstatacija da je o podijeljenoj odgovornosti u omjeru od 30 % prvostepeni sud odlučio na osnovu nalaza i mišljenja vještaka saobraćajne struke A.B. i Đ.K., iskaza G.P., zapisnika Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Međutim, u obrazloženju prvostepene presude sadržaj tih ključnih dokaza koji su prvostepenom sudu poslužili za utvrđenje propusta tužitelja i za zaključak o veličini njegovog udjela u šteti, nije interpretiran, niti su ti dokazi analizirani onako kako nalaže odredba člana 8. Zakona o parničnom postupku (izvedeni dokazi nisu ocijenjeni pojedinačno i u međusobnoj vezi sa drugim dokazima), a što je nužno radi kontrole ocjene dokaza u žalbenom postupku, niti je prvostepeni sud, u situaciji kada su se vještaci kirurg i neuropsihijatar svaki iz domena svoje struke izjašnjavali o procentu umanjena opće životne aktivnosti, mogao sam utvrđivati ukupan procenat umanjena opće životne jer to predstavlja stručno, a ne obično pitanje, koje je trebalo razriješiti vještačenjem.

A, kada u obrazloženju prvostepene presude nedostaju relevantne činjenice i razlozi za presuđenje o tužbenom zahtjevu (gore pomenute činjenice i razlozi) koje su bitne za pravilnu primjenu materijalnog prava, tj. za primjenu odredbi preuzetog Zakona o obligacionim odnosima o šteti, naknadi štete i o podijeljenoj odgovornosti po kojim se postavljeni tužbeni zahtjev u korelaciji sa prigovorima tuženog raspravlja i prosuđuje, onda je prvostepeni sud nezakonito postupao. Tako nezakonito postupanje prvostepenog suda je utjecalo na donošenje pravilne i zakonite presude i ima karakter relevantne povrede odredaba parničnog postupka kakvu ima u vidu odredba člana 318., Zakona o parničnom postupku, na koju su u žalbama ukazali i tužitelj i tuženi (da obrazloženje prvostepene presude ne sadrži razloge zbog kojih je odlučeno kao u izreci, niti ocjenu dokaza, odnosno da je time prvostepeni sud povrijedio odredbu člana 8. i odredbu člana 300. Zakona o parničnom postupku).

Budući da se navedeno propuštanje prvostepenog suda zbog svoje prirode i prava stranaka na djelotvoran pravni lijek, u konačnom tiče prava i omogućavanja strankama raspravljati pred sudom, ukazane propuste (povrede procesnog zakona), stoga nije mogao otvaranjem rasprave otkloniti ovaj sud. Usljed učinjenih povreda parničnog postupka zbog pogrešne ocjene dokaza i izostanka cjelovite ocjene svih bitnih dokaza i činjenica, kao i izostanka relevantnih razloga u obrazloženju prvostepene presude odlučnih za presuđenje o tužbenom zahtjevu čini da se ne može ispitati ni da li je u prvostepenoj presudi pravilno primijenjeno materijalno pravo, radi čega je valjalo žalbu tužitelja i žalbu tuženog uvažiti i primjenom odredbe člana 336. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prvostepenu presudu ukinuti i predmet vratiti prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Prvostepeni sud će u ponovnom postupku slijediti primjedbe i napomene iznesene u ovom rješenju, otkloniti sve ukazane propuste i nedostatke u suđenju (temeljem provedenih dokaza utvrditi da li postoje činjenice koje u potpunosti ili djelimično isključuju odgovornost tužitelja za vlastitu štetu, tako što će relevantne dokaze interpretirati i analizirati, odnosno obrazložiti na osnovu čega je formirao svoje uvjerenje o (ne) postojanju podijeljene odgovornosti u određenom omjeru, a postotak umanjenja opće životne aktivnosti razriješiti vještačenjem), nakon čega će o tužbenom zahtjevu donijeti novu i na zakonu utemeljenu odluku u kojoj će objasniti zašto je donio odluku kao u izreci i to potkrijepiti pravilnim i dovoljnim činjeničnim i materijalnopравnim razlozima i tako pružiti nužnu podlogu za kontrolu pravilnosti i zakonitosti prvostepene presude u povodu uloženog pravnog lijeka, te sukladno odredbi člana 130. stav 2. Zakona o parničnom postupku

Brčko distrikta Bosne i Hercegovine odlučiti o svim troškovima parničnog postupka.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Ruža Gligorević